

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Judecătorii

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui

Cojocaru Mihail xxxxx, născut la xxxxx, originar xxxxx și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.05.2018 - 30.10.2018;

Instanța de apel: 19.11.2018 - 16.01.2019;

Instanța de recurs: 03.04.2019 - 12.11.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 30 octombrie 2018, *pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală*, Cojocaru Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită i-a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 (doi) ani .

A fost admisă parțial acțiunea civilă, fiind dispusă încasarea de la inculpatul Cojocaru Mihail în beneficiul lui Damian Dumitru a sumei de 10000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă.

A fost respinsă cerința acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Cojocaru Mihail, la 28 octombrie 2017, aproximativ la ora 01:11, i-a aplicat o lovitură șefului de post a SSP a IP Hîncești, Damian Dumitru, care fiind potrivit art. 123 alin. (1) Cod penal, persoană cu funcție de răspundere investită conform

Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, având drepturi și obligații pentru exercitarea atribuțiilor poliției și anume: de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor ș.a., aflându-se în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, în centrul xxxxx, în fața monumentului memorial „Victoria”, a fost antrenat în aplanarea unei situații de conflict dintre locuitori ai xxxxx și a xxxxx, printre care era și Cojocaru Mihail care sărbătoreau Hramul xxxxx.

Drept urmare, Cojocaru Mihail, intenționat, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, având scopul de a împiedica exercitarea atribuțiilor de serviciu ale polițistului și de a întrerupe acțiunile legale de menținere a ordinii publice, i-a aplicat lui Damian Dumitru, din spate, o lovitură cu pumnul în regiunea pavilionului urechii stângi, prin ce, potrivit concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr. 201822D0037 din 20 februarie 2018, i-a cauzat leziuni sub formă de traumatism cranio-cerebral acut închis, cu comoție cerebrală, surditate mixtă acută posttraumatică pe stânga, care duc la dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie a sănătății.

Acțiunile lui Cojocaru Mihail au fost încadrate în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, conform indicilor, *aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate față de persoana cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu.*

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, din motivul blândeții pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Cojocaru Mihail, în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Codul penal, să-i fie aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, precum și încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului în sumă de 320 lei pentru efectuarea expertizei.

În motivarea cererii de apel a invocat, că, instanța de fond greșit a individualizat pedeapsa inculpatului, nu a reținut că acesta anterior a fost judecat, chiar dacă antecedentele penale au fost stinse, iar circumstanța atenuantă - prezența unui minor la întreținere, nu a fost probată de către apărare.

Totodată, prima instanță a reținut greșit existența circumstanței atenuante prezenta unui minor la întreținere, ori asemenea circumstanță nu se prevede printre cele enumerate la art. 76 alin. (1) Cod penal, iar careva argumente în vederea atribuirii unei asemenea calități (art. 76 alin. (2) Cod penal), nu au fost specificate în motivarea sentinței.

4. Partea vătămată Damian Dumitru a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei inculpatului Cojocaru Mihail, din motivul blândeții pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Cojocaru Mihail, în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

De asemenea a solicitat admiterea integrală a acțiunii civile, cu dispunerea încasării din contul lui Cojocaru Mihail în beneficiul său, a pagubei morale în mărime de 600000 lei și a pagubei materiale în mărime de 5000 lei.

În motivarea cererii de apel a invocat că, instanța de judecată nu a reținut că, inculpatul Cojocaru Mihail anterior a fost judecat, chiar dacă antecedentele penale au fost stinse, iar circumstanța atenuantă - prezența unui minor la întreținere, nu a fost probată de către apărare.

A remarcat apelantul, că instanța de fond nu a dat apreciere obiectivă circumstanțelor, nu a luat în considerație persoana celui vinovat, modalitatea de comitere a infracțiunii, comportamentul inculpatului. Toate aceste momente determină necesitatea emiterii unei decizii de condamnare a inculpatului, cu aplicarea unei pedepse cu închisoarea mai aspră și fără aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, urmând a fi restabilită echitatea socială și în special prevenirea săvârșirii unor noi infracțiuni din partea inculpatului.

Apelantul menționează că, în toată perioada de tratament a fost privat de posibilitatea de a avea salariu, tot în această perioadă a suportat cheltuieli de transport, medicamente, fapt care a condiționat survenirea prejudiciului material în mărime de 5000 lei. Paguba morală cauzată în urma leziunilor corporale și a incapacității de muncă de lungă durată este estimată la suma de 600000 lei, motivele de fapt și de drept fiind expuse în cererea de înaintare a acțiunii civile. Suma de 10000 lei dispusă spre încasarea de către instanța de fond este derizorie în raport cu suferințele suferite, din acest motiv, solicită ca instanța de apel să admită integral acțiunea civilă.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019, au fost respinse apelurile ca fiind nefondate cu menținerea sentinței.

5.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a reținut că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și de drept, vinovăția inculpatului Cojocaru Mihail fiind dovedită cu certitudine și fără echivoc, încadrând corect acțiunile inculpatului Cojocaru Mihail în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi - aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate față de persoana cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu.

5.2. La capitolul individualizării pedepsei penale instanța de apel a stabilit că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat; de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate.

Cu referire la argumentele apelurilor prin care a fost invocat dezacordul cu blândețea pedepsei aplicate în coraport cu circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, instanța de apel a constatat că, acestea nu și-au găsit confirmarea, lipsind temeuri de implicare a instanței de apel în sensul dat.

Totodată, instanța de apel a notat că prima instanță a stabilit corect pedeapsa inculpatului Cojocaru Mihail prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de

procedură penală, închisoarea pe termen de 3 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis cu suspendarea condiționată pentru perioada de probațiune de 2 ani.

Conform părții descriptive a sentinței, instanța de fond la aplicarea pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care conform art. 16 alin. (3) Cod penal, se califică ca infracțiune mai puțin gravă, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat care a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, de comportamentul inculpatului în timpul și după comiterea infracțiunii, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, potrivit caracteristicii eliberate de Primăria xxxxx, Cojocaru Mihail nu locuiește în sat ci vine în vizită la tatăl său, iar plângeri în adresa sa la primărie nu au fost înregistrate, anterior a fost judecat.

În opinia instanței de apel, faptul că inculpatul Cojocaru Mihail anterior a fost judecat, nu poate fi determinant la individualizarea pedepsei, decât în cumul cu circumstanțele cauzei, comportamentul acestuia, până la comiterea infracțiunii, în timpul și după, precum și personalitatea lui.

5.3. Cu referire la solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 320 lei, pentru efectuarea expertizei, instanța de apel a stabilit, că prin prisma normelor de procedură penală art. art. 227-229 Cod de procedură penală, sumele solicitate de acuzatorul de stat nu constituie cheltuieli judiciare care pot fi puse în sarcina inculpatului Cojocaru Mihail.

Având în susținere prevederile art. art. 142 alin. (1)-(2), 143 alin. (1) Cod de procedură penală, art. art. 2, 75 al Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14 aprilie 2016, instanța de apel a remarcat, că ordonatorul raportului de expertiză judiciară nr. 201822D0037 din 20 februarie 2018 este organul de urmărire penală, iar cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor sunt trecute în contul statului, or, normele procesual penale nu prevăd încasarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli de expertiză obligatorie necesare organului de urmărire penală pentru acumularea probatoriului în dosar.

5.4. Cu referire la pretențiile părții vătămate, Damian Dumitru, prin care a fost invocată necesitatea admiterii integrale a acțiunii civile, și anume repararea prejudiciului material în sumă de 5000 lei și a sumei de 600000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, instanța de apel a reținut, că prima instanță ținând cont de consecințele faptei infracționale, precum și de faptul că suma prejudiciului trebuie să ducă la o satisfacție echitabilă în raport cu fapta comisă de Cojocaru Mihail, just a statuat faptul că suma dispusă spre încasare corespunde suferințelor morale suportate de partea vătămată.

6. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu restituirea cauzei la o nouă rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

6.1. Sub aspectul individualizării greșite a pedepsei penale, dar și a alegerii modalității de executare a ei, acuzarea de stat consideră că cuantumul pedepsei

numite inculpatului Cojocaru Mihail dar și modalitatea de executare a pedepsei închisorii aleasă de către instanța de fond și acceptată de către cea de apel nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta săvârșită, impactul social al ei dar și ignorarea de către inculpat a onorării obligației de despăgubire a părții vătămate.

Susține, că în cauza lui Cojocaru Mihail nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, or, personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei bune conduite, care ar fi permis instanțelor de fond și apel de a da dovadă de clemență în privința respectivului.

În acest sens, se reține că practica judiciară în cauzele despre infracțiunile contra relațiilor sociale cu privire la autoritatea publică denotă ca regulă că o pedeapsă condiționată nu poate asigura un echilibru cert între scopul de reeducare al inculpatului recunoscut vinovat și așteptările societății față de actul de justiție realizat, sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate.

Relevă procurorul, că condamnarea anterioară a inculpatului pentru săvârșirea unei infracțiuni în stare de ebrietate produsă de consumul abuziv de alcool (*a se vedea sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 22 octombrie 2013*), urma în opinia acuzării de stat să prezinte o determinantă categorică în vederea aplicării în privința lui Cojocaru Mihail a unei pedepse mai aspre, care ar putea asigura corectarea lui, întrucât o pedeapsă neprivativă de libertate nu a fost în stare să asigure disciplinarea inculpatului în spiritul respectării ordinii de drept.

În acest caz instanța de apel era obligată să argumenteze motivat privind circumstanțele cauzei considerate atenuante și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc temei pentru aplicarea art. 90 Cod penal.

Subsidiar, se opinează că instanțele de fond greșit au reținut ca fiind atenuantă circumstanța că inculpatul nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, or, aceasta pare să nu reprezinte o virtute ci o situație absolut firească a unei persoane.

Consideră procurorul, că nu poate rezista criticii nici constatarea instanțelor de fond că inculpatul s-ar caracteriza pozitiv tocmai din motiv că nu locuiește în sat și vine în vizită la tatăl său, iar plângeri în adresa sa la primărie nu au fost înregistrate.

Așadar, instanța de fond nu a indicat circumstanțele care ar constata cu certitudine că corectarea inculpatului Cojocaru Mihail este posibilă fără izolarea lui de societate, limitându-se doar la enumerarea circumstanțelor constatate, fără a aprecia la modul convenit pericolul social al infracțiunii comise, iar instanța de apel, insuficient și-a motivat soluția în partea ce ține de respingerea argumentelor din apelul procurorului și cel al părții vătămate în această parte și menținerea pedepsei stabilite de către instanța de fond.

Mai mult, se pare că inculpatul Cojocaru Mihail și-a recunoscut în instanța de fond vinovăția și a acceptat examinarea cauzei în procedură simplificată, doar

pentru a putea pretinde la stabilirea în privința sa a unei pedepse penale condiționate, deși probe incontestabile dovedesc vinovăția lui.

Într-o altă ordine de idei, se reține că instanța de apel a ignorat argumentul din cererile de apel ale procurorului și a părții vătămate Damian Dumitru potrivit cărora instanța de fond, greșit a constatat existența unei circumstanțe atenuante a vinovăției inculpatului Cojocaru Mihail - *prezența unui minor la întreținere*, care a fost constatată doar din declarațiile inculpatului.

6.2. Într-o altă ordine de idei, acuzarea de stat consideră că instanța de apel neargumentat a respins și capătul din cererea de apel privind punerea în sarcina inculpatului Cojocari Mihail a cheltuielilor de judecată în sumă de 320 lei, suportate de către organul de urmărire penală pentru efectuarea expertizei judiciare în vederea stabilirii gradului vătămării integrității corporale și a sănătății părții vătămate Damian Dumitru.

Acuzatorul consideră greșită concluzia instanței de apel, prin care se menționează, că cheltuielile suportate de către organul de urmărire penală în legătură cu investigarea unei fapte prejudiciabile sunt trecute în contul bugetului de stat, iar învinuitul, beneficiind de prezumția de nevinovăție nu ar putea fi impus la plata cheltuielilor suportate în legătură cu urmărirea faptei săvârșite.

Având în susținere prevederile art. art. 227 alin. (1), (3), 229 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, acuzarea remarcă că efectuarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată de săvârșirea infracțiunii, care evident impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind fapta sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

7. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din materialele cauzei, recurentul invocă drept temei pentru declararea recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel ori când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

În sensul prevederilor art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură

penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul aceluiași norme este de înțeles, că instanța de apel, urma să soluționeze paralel cu starea de fapt și chestiunile de drept, inclusiv: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal, au fost corect aplicate.* În cazul în care s-ar fi constatat încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea primei instanțe urma a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Potrivit recursului declarat se atestă că, partea acuzării este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică decizia instanței de apel în partea individualizării pedepsei penale și în partea soluționării cerinței procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub aceste aspecte, constată că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Prin urmare, temeiurile invocate de procuror și-au găsit confirmare în cauza dată, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și în partea soluționării cerinței procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Așadar, după cum s-a constatat din materialele cauzei, prin sentința primei instanțe, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Cojocaru Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită i-a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani .

Cerința acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului a fost respinsă.

Fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către procuror și de către partea vătămată Damian Dumitru, instanța de apel, fără a pătrunde în esența argumentelor invocate în apeluri, le-a respins prin câteva fraze de ordin general, considerând că soluția primei instanțe este legală și întemeiată.

Analizând motivele care au fundamentat soluția nominalizată, Colegiul penal conchide, că instanța de apel a preluat în mod automat concluziile primei instanțe referitor la individualizarea pedepsei penale, și anume că *instanța de fond la aplicarea pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care conform art. 16 alin. (3) Cod penal, se califică ca infracțiune mai puțin gravă, de motivul*

acesteia, de persoana celui vinovat care a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, de comportamentul inculpatului în timpul și după comiterea infracțiunii, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, potrivit caracteristicii eliberate de xxxxx, Cojocarul Mihail nu locuiește în sat ci vine în vizită la tatăl său, iar plângeri în adresa sa la primărie nu au fost înregistrate, anterior a fost judecat.

Având în vedere considerentele evidențiate, instanța de recurs este de opinie că argumentele invocate în apelurile declarate nu au fost evaluate de către instanța de apel printr-o motivare corespunzătoare, conform prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal.

Or, deși instanța de apel cu referire la faptul că inculpatul Cojocarul Mihail anterior a fost judecat, a reținut că această circumstanță nu poate fi determinantă la individualizarea pedepsei, totuși această instanță urma să dea apreciere faptului că anterior inculpatul a fost condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni în stare de ebrietate produsă de consumul abuziv de alcool, iar infracțiunea de săvârșirea căreia a fost recunoscut vinovat în cazul dedus judecății, de asemenea a fost comisă de ultimul în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și la aplicarea pedepsei urma să țină cont că o pedeapsă neprivativă de libertate nu a fost în stare să asigure disciplinarea inculpatului în spiritul respectării ordinii de drept.

Din conținutul deciziei recurate rezultă că instanța de apel nu s-a pronunțat pe marginea argumentului apelanților prin care s-a invocat că prima instanță a reținut greșit existența circumstanței atenuante - *prezența unui minor la întreținere*, ori asemenea circumstanță nu se regăsește în art. 76 alin. (1) Cod penal, iar careva argumente în vederea atribuirii unei asemenea calități (art. 76 alin. (2) Cod penal), nu au fost specificate în motivarea sentinței.

Totodată, în opinia Colegiului penal, instanța de apel a reținut în mod necondiționat și circumstanța atenuantă stabilită de către prima instanță - *inculpatul nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru*, fără a realiza, că de fapt, aceasta reprezintă o situație firească a unei persoane.

În același context, instanța de apel a reținut în mod contradictoriu că inculpatul este caracterizat pozitiv, deoarece nu locuiește în sat și vine în vizită la tatăl său, iar plângeri în adresa sa la primărie nu au fost înregistrate, fără a evalua în ansamblu personalitatea inculpatului până la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după comiterea acesteia.

Reieșind din prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată ajunge la concluzia condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, aceasta urmează să indice numaidecât în hotărâre motivele care au stat la baza unei asemenea concluzii. La fel, necesitatea motivării unei hotărâri judecătorești, rezidă și din conținutul art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală.

În cazul dat, Colegiul largit consideră că, soluția instanței de apel este una pripită și nejustificată, deoarece pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în

partea specială.

Una din prerogativele instanței de judecată este să aprecieze că scopul pedepsei penale poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia și în baza art. 90 Cod penal poate suspenda condiționat executarea pedepsei stabilite.

La formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea acesteia, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se corecta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat soluția respectivă, lucru neefectuat de către instanța de apel.

În concluzie, instanța de recurs este de opinia, că instanța de apel nu a apreciat pe deplin argumentele apelanților cu referire la circumstanțele comiterii infracțiunii și comportamentul inculpatului, gravitatea faptelor comise și pericolul social al acestora.

Or, stabilind pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării ei, pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad prejudiciabil sporit, îndreptată *împotriva autorităților publice și a securității de stat*, urma a fi apreciat faptul dacă va fi atins scopul principal și anume prevenirea de comiterea unor noi infracțiuni de către inculpat, cât și de alte persoane, precum și restabilirea echității sociale.

Având în vedere circumstanțele enumerate, Colegiul penal consideră concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului Cojocarui Mihail, pripite și neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

Într-o altă ordine de idei, instanța de recurs atestă că referitor la cerințele procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, instanța de apel a indicat în motivarea soluției adoptate, că „...ordonatorul raportului de expertiză judiciară nr. 201822D0037 din 20 februarie 2018 este organul de urmărire penală, iar cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor sunt trecute în contul statului, or, normele procesual penale nu prevăd încasarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli de expertiză obligatorie necesare organului de urmărire penală pentru acumularea probatoriului în dosar...”, astfel considerând necesară respingerea apelului procurorului sub acest aspect.

Analizând soluția instanței de apel prin prisma prevederilor legale aplicabile speței, Colegiul penal lărgit atestă, că instanța ierarhic inferioară nu a pătruns pe deplin în esența problemei dedusă judecării, or, la soluționarea chestiunii cu privire la încasarea sau neîncasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, instanța de apel urma în primul rând să verifice dacă procurorul a înaintat o acțiune civilă în cadrul procesului penal, așa cum prevăd cerințele art. 221 alin. (4) Cod de procedură penală, din conținutul cărora rezultă, că

procurorul poate intenta și susține acțiunea civilă intentată pentru compensarea prejudiciului cauzat autorităților publice prin infracțiune, precum și pentru anularea actelor care au cauzat prejudiciul, de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești. Cererea de chemare în judecată poate fi depusă indiferent de acordul autorității publice.

Totodată, deși instanța de apel la soluționarea apelului procurorului a făcut trimitere la prevederile art. art. 227 alin. (1) și (3), 229 alin. (1), 142 alin. (2), 143 Cod de procedură penală, art. art. 2, 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016 „Cu privire la expertiza judiciară”, totuși instanța a omis faptul că prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare din 09 februarie 2018 (publicată în Monitorul Oficial cu nr. 40-47 art. 108 din 09 februarie 2018), a fost abrogat alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, iar raportul de expertiză nr. 201822D0037 din 20 februarie 2018 a fost efectuat după intrarea în vigoare a acestor prevederi legale.

În această ordine de idei Colegiul lărgit constată că, dispunând menținerea sentinței prin care a fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile legislației procesual-penale, adoptând o soluție pripită.

Reieșind din cele sus menționate, Colegiul conchide că erorile de drept constatate supra se încadrează în cele prescrise de pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel, nu a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, și, ținând cont de faptul, că erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate în instanța de recurs, decizia atacată urmează a fi casată parțial, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și în partea soluționării cerinței procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului, cu remiterea cauzei în această parte pentru rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în rest, celelalte dispoziții ale hotărârii atacate urmând a fi menținute.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să înlăture erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui Cojocarui Mihail xxxxx, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și în partea

soluționării cerinței procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului și se dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **12 decembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor